

Raising Employability of Women
through entrepreneurial Activities
fostering Rural Development

STUDIUM PRZYPADKU

TATJANA ŠTANCAR POPRASK
Ekološka kmetija Potočnik-Poprask

WPROWADZENIE

Organiczne gospodarstwo rolne Potočnik Poprask jest położone w dolinie dolnej Paki. Jest to przeciętna słoweńska farma z 6ha gruntów ornych i 8ha lasu. Gospodarze hodują około 10 krów mamek miejscowej rasy „cika” i zarejestrowali 6 działań wielofunkcyjnych. Pani Tatjana Štancar wraz ze swoim mężem zarządza farmą organiczną i działalnością wielofunkcyjną: tradycyjnym wypiekiem chleba i wyrobów cukierniczych, edukacją w gospodarstwie rolnym, sprzedażą bezpośrednią, turystyką niemieszkalną, przetwórstwem żywności na bazie roślin i obsługą maszyn. Tatjana była nauczycielką geografii i historii w szkole podstawowej przez 10 lat. Sześć lat temu zdecydowała się pozostać w gospodarstwie i zaczęła piec i sprzedawać chleb. Obecnie rozwija i modernizuje swoje przedsiębiorstwo, sprzedając swoje produkty w 15 sklepach w całej Słowenii.

1. DANE OSOBOWE

 Imię i nazwisko: Tatjana Štancar Poprask

 Przedział wiekowy: 46 +

 Wykształcenie: Tatjana posiada wykształcenie wyższe i jest nauczycielką historii oraz geografii. Uzyskała również NVQ (Krajowe Kwalifikacje Zawodowe) dla zielarzy. Uczestniczyła w serii kursów zorganizowanych przez KGZ Celje – Instytut Leśnictwa Rolnego i LAG – Lokalną Grupę Działania z górnej doliny Savinja takich jak: tradycyjny wypiek chleba, przetwórstwo mleka, przetwórstwo owoców i warzyw, itp.

 Zawód: Tatjana uczestniczy w zarządzaniu farmą organiczną i prowadzi działalność wielofunkcyjną: tradycyjny wypiek chleba i wyrobów cukierniczych, edukacja w gospodarstwie rolnym, sprzedaż produktów rolnych i wyrobów domowych oraz usługi turystyczne bez zamieszkania. Pracuje w pełnym wymiarze czasu pracy.

2. PROFIL GOSPODARSTWA

 Adres:
Ekološka kmetija Potočnik Poprask, Skorno 27, 3327 Šmartno ob Paki.

 Powierzchnia gospodarstwa w ha: 14 ha: 6 ha terenu ornego i 8 ha lasu.

 Od kiedy przedsiębiorczyni jest właścicielką / dzierżawczynią gospodarstwa: W 2003 roku Tatjana wyszła za mąż na terenie gospodarstwa i w 2013 roku rozpoczęła działalność wielofunkcyjną.

Liczba pracowników w gospodarstwie:

	W PEŁNYM WYMIARZE CZASU PRACY	W NIEPEŁNYM WYMIARZE CZASU PRACY / SEZONOWO	KOBIETY
Członkowie rodziny	2	1-1-Syn uczeń	1
Inni niż członkowie rodziny	1		1-uczeń

 Opis gospodarstwa: Organiczne gospodarstwo Potočnik Poprask posiada certyfikat organiczny od 20 lat; jest to mieszane i samowystarczalne gospodarstwo rolne. Jest zlokalizowane we wsi Skorno, z dala od głównych dróg, na pagórkowatym zboczu. Ojciec męża odziedziczył farmę od niezamężnej kobiety, którą jego rodzina opiekowała się, gdy była w zaawansowanym wieku. Tatjana i jej mąż Aleš są ubezpieczonymi rolnikami. W Słowenii, rolnicy są równocześnie objęci potrójnym obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym (ubezpieczenie emerytalne i rentowe, ubezpieczenie zdrowotne i ubezpieczenie w ramach opieki rodzicielskiej). Ponadto, farma znajduje się na obszarze o mniej korzystnych warunkach gospodarowania (LFA) i z tego względu otrzymuje dotacje ze środków rozwoju obszarów wiejskich. Grunty uprawne pokrywają głównie pastwiska i rośliny zbożowe takie, jak pszenica orkisz i gryka, których mąka służy do pieczenia. Przez ostatnie 2 lata gospodarze hodowali stado krów mamek miejscowej rasy „cika”, która jest lepiej dostosowana do pagórkowatego terenu, niż rasa Simmental, która osiąga znacznie większą wagę. W mniejszej stajni posiadają oni około 10 sztuk bydła, a ponadto hodują prosięta rasy mięsnej - krzyżówkę z rasą wietnamską, sezonowo - miejscową rasę świń „krškopoljska”, kurczęta i pawie. Właściciele farmy pozyskują też zrębki drewna z lasu do własnego użytku.

Strona internetowa i konta w mediach społecznościowych:

<https://poisci.me/ponudnik/ekoloska-kmetija-potocnik-popraskales-poprask-smartno-ob-paki/>

3. WIELOFUNKCYJNOŚĆ / DZIEDZICTWO KULTUROWE WSI

Tatjana przeniosła swoje doświadczenia ze szkoły do gospodarstwa, gdzie przyjmuje grupy szkolne, którym przekazuje wiedzę dotyczącą pracy w rolnictwie w ramach dziedzictwa kulturowego obszarów wiejskich. Uczestniczy w dniach pasterskich, z pomocą sąsiadów organizuje strzyżenie owiec dla grup studenckich. Poprzez uprawę roli i działalność wielofunkcyjną przyczynia się ona do ochrony terenów wiejskich i krajobrazu kulturowego. Niezależnie od podstawowej działalności rolnej, Tatjana dostrzegła, że produkcja wypieków zapewnia dobre życie (20 rodzajów herbatników, bułki tartej, chleba). Produkuje również dżemy i syropy ziołowe. Farmę odwiedzają również różne grupy turystów, którym gospodyni oferuje produkty ze swojego sklepu. Właściciele organizują dni nauki i techniki dla lokalnych uczniów oraz dni otwarte dotyczące różnych tematów (gryka, bylica estragon,...), na które przybywają goście z bliska i z daleka. Gospodarstwo utrzymuje również stary wysoki sad z rodzimymi odmianami jabłoni, grusz i orzechów, których owoce służą do produkcji marmolad i soków.

“ Drogie rolniczki! Życie i praca na farmie jest naszą misją. Wasza praca i działalność to Wasze atuty. Odważcie się wyjść poza przeciętność i obróćcie Waszą pracę i przyjemność w misję lub przedsiębiorczość, która pozwoli Wam zdobyć pieniądze i pewność siebie.

4. ASPEKTY OGÓLNE, SZKOLENIE/ KOMPETENCJE

☰ Aspekty ogólne:

Tatjana była zatrudniona jako nauczycielka historii i geografii w szkole podstawowej przez 10 lat. W małym gospodarstwie dostrzegła potencjał, aby przekształcić swoją pasję do pieczenia w potencjał biznesowy, który budowała przez lata, aż osiągnęła solidny dochód. Kobieta prowadzi gospodarstwo domowe i wychowuje wraz z mężem trzech synów. Uczestniczy w pracach sezonowych i pracy administracyjnej (księgowość) na farmie, które zajmują jej mniej więcej połowę czasu. Jeżeli chodzi o działalność dodatkową, większość czasu poświęca na wypieki i wytwarzanie produktów zielarskich. Przenosi swoje doświadczenia nauczycielki na grupy szkolne, które uczestniczą w przygotowywanych przez nią dniach przyrodoznawstwa i techniki i są związane z pracą na roli. Prace w gospodarstwie są wykonywane przez jej męża i przez nią, ale prowadzi również studenta, który zostanie przez nią zatrudniony. Głównymi powodami rozwinięcia działalności wielofunkcyjnej były: pragnienie pozostania na farmie oraz stworzenia miejsc pracy, zwiększenie dochodu i ochrona obszarów wiejskich. W jej opinii, różnice między mężczyznami i kobietami, jeżeli chodzi o udział w pracy to racjonalność mężczyzn i emocjonalność kobiet (ona szybciej reaguje i podejmuje decyzje). Poprzez pracę sprawdziła się i określiła swoją wartość. Tatjana jest również aktywna społecznie, uczestnicząc w Radzie Dyrektorów Towarzystwa Turystycznego Šmartno ob Paki oraz w Radzie Nadzorczej LAG Górnej Savinji i Doliny Sale. Stara się też, aby każdego roku dodać do swojej oferty nowy produkt. Kładzie nacisk na jakość produktów oraz produkcję ręczną. Jej wyroby obejmują domowy chleb, różne rodzaje herbatników, syropy ziołowe i nalewki oraz marmolady (w możliwie jak największym stopniu składniki pochodzą z produkcji własnej gospodarstwa). Dla zapewnienia odpowiedniej jakości właścicielka we własnym zakresie kontroluje półprodukty i wyroby gotowe.

W swojej działalności widzi również szanse na zatrudnienie kobiet, które pomogłyby w zachowaniu terenów wiejskich. W ostatnich dwudziestu latach kobiety są bardziej zdeterminowane, stały się bardziej niezależne i mogą oczekiwać bardziej aktywnej roli w społeczeństwie. Środowisko społeczne również sprzyja przedsiębiorczości kobiet. Wraz z rozwojem lokalnych trendów produkcji domowej, tworzone są dobre warunki zatrudnienia na terenach wiejskich. Kobieta biznesu musi być zdeterminowana, musi "odważyć się", być wytrwała (dochody pojawiają się po 2-3 latach). W gospodarstwie współpraca z partnerem jest bardzo ważna, zwłaszcza w kwestii decyzji finansowych.

■ Szkolenie/Kompetencje (wiedza, umiejętności, podejście) szczególnie istotne dla procesu:

Tatjana jest absolwentką Uniwersytetu Geografii i Historii i uczyła w szkole podstawowej przez 10 lat. Pragnienie niezależności doprowadziło ją do znalezienia pracy w domowym gospodarstwie rolnym. Uzyskała krajowe kwalifikacje zawodowe zielarza (NPK). Stale uczęszcza na obowiązkowe kursy szkoleniowe, aby otrzymać finansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, środek 10 – wypłaty rolniczo-środowiskowo-klimatyczne. Uczestniczy w różnych warsztatach i szkoleniach w ramach projektów UE, głównie związanych z dziedzictwem kulturowym, etnologią, przedsiębiorczością i umiejętnościami zawodowymi.

W trakcie swojej niezależnej pracy zdobyła następujące kwalifikacje i cechy: umiejętności manualne, komunikacyjne - również w mediach społecznościowych, wytrwałość, kreatywność, przedsiębiorczość.

Chciałaby zdobyć większą wiedzę zarówno w zakresie ekonomii, kalkulacji cen, komunikacji rynkowej, prezentacji handlowej, jak i organizacji i koordynacji różnych działań - jak usprawnić procesy pracy.

Tatjana powiedziała, że świadomość czasu wolnego jest bardzo ważna oraz że kobiety biznesu również mają potrzebę spędzania wolnego czasu z rodziną, sąsiadami i przyjaciółmi.

Analiza SWOT:

Samozatrudnienie, samodzielność, stan dochodów, ochrona rolnictwa i obszarów wiejskich, rozwój osobisty i w zakresie przedsiębiorczości.

Dochód pojawia się dopiero po kilku latach, słabe umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i zarządzania, odległość od rynku, inwestycje wstępne.

Tworzenie miejsc pracy, włączając kobiety i członków rodziny, tworzenie sklepu z lokalnymi produktami, poszerzanie działalności, współpraca przy wielu działaniach.

Zmniejszone dotacje i środki wsparcia dla rozwoju wsi, mniejsza siła nabywcza wnioskujących, szybki wzrost oferty tych samych produktów.

PARTNERZY

Association Générale
des Producteurs de
Blé et autres céréales
(Francja)
www.agpb.com

Biotehniški center Naklo
(Słowenia)
www.bc-naklo.si

Asociace
soukromého
zemědělství ČR

Asociace soukromého
zemědělství ČR
(Czechy)
www.asz.cz

Centrum Doradztwa
Rolniczego w Brwinowie
- Branch in Krakow
(Polska)
www.cdr.gov.pl

Unión de Agricultores
y Ganaderos – Jóvenes
Agricultores de Jaén
(Hiszpania)
www.coagjaen.es

European Landowners'
Organization
(Belgia)
www.europeanlandowners.org

On Projects Advising SL
(Hiszpania)
www.onprojects.es

KONTAKT

Twitter: @REWARD_ERASMUS

Facebook: @REWARDERASMUS

Strona internetowa: reward-erasmus.eu

Projekt współfinansowany
w ramach programu Unii
Europejskiej „Erasmus+”

Ten projekt został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Projekt lub publikacja odzwierciedlają jedynie stanowisko ich autora i Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za umieszczoną w nich zawartość merytoryczną.

Projekt nr: 2018-1-FR01-KA202-047809